

Så er det, jeg spørger: Vil det ikke være rimeligt, at man overvejede at nedsatte den grænse, der hedder 1 års fængsel, til et lavere niveau i forbindelse med det udvalgsarbejde, der nu skal gennemføres?

Jeg synes, det ville være rimeligt, at man tog med i betragtningerne, om der skal drosles ned, for reelt vil de her sager ikke rigtig kunne blive afhjulpet af den lovændring, der blev vedtaget for nogle år siden. Det er det, jeg godt vil høre ministerens holdning til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om en øget indsats mod indbrudskriminalitet.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 29/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter beslutningsforslaget fra Det Konservative Folkeparti opfordres regeringen til i indværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne administrative ændringer, således at indbrudskriminalitet kan kriminaliseres med et selvstændigt gerningsindhold med en strafferamme på 4 år, således at det skal være muligt at varetægtsfængsle en indbrudstyv i op til en uge, når den pågældende pågribes under udøvelse af lovovertrædelsen eller umiddelbart herefter og sagens omstændigheder giver grundlag for mistanke om, at der er begået andre tilsvarende lovovertrædelser.

Lad mig sige det med samme: Indbrudstysteri, navnlig i folks private hjem, er et alvorligt samfundsproblem. For ofret medfører indbruddet mange gener og ulemper, uanset om det, der stjæles, har stor værdi eller ej. Tyvens indtrængen på hjemmets enemærker må føles stærkt krænkende og undergrave tryghedsfølelsen. Genstande, der indgår i familiens dagligdag, og som ofte har betydelig affektionsværdi, forsvinder. Også samfundsværdier går tabt. Mange indbrudstysterier kan bidrage til at svække respekten for retssystemet og tilliden til retshåndhævelsens effektivitet.

Det overordnede mål for en indsats mod indbrudstysteri må derfor være at sikre såvel de menneskelige som de materielle værdier og at bekæmpe den utryghed, som indbrudstysterierne medfører.

Allerede i dag gøres der en stor indsats på dette område. Politimyndighederne, Det Kriminalpræventive Råd og retsvæsenets øvrige aktører er i de forløbne år aktivt gået ind i kriminalitetsbekæmpelsen på dette område. Der er iværksat en lang række initiativer med henblik på at bekæmpe indbrudstysterierne. Heller ikke for så vidt angår denne del af retshåndhævelsen, er der således på nogen måde tale om et forsømt område.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at Justitsministeriet i september måned 1993 nedsatte en initiativgruppe vedrørende bekæmpelse af indbrudskriminalitet. I arbejdsgruppen deltog Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren, Politimesterforeningen og Det Kriminalpræventive Råd.

Gruppen fik til opgave at kortlægge det eksisterende erfaringsmateriale på området og pege på initiativer, der kan fremme den kriminalpræventive indsats, og undersøge mulighederne for at styrke den efterforskningsmæssige indsats. Gruppens kortlægning på disse områder udmøntede sig i januar 1994 i Justitsministeriets handlingsplan om bekæmpelse af indbrudstysterier.

De erfaringer, der er indhentet gennem årene, viser, at der ikke findes noget hurtigt og enkelt virkemiddel, som kan bekæmpe indbrudstysterierne. En effektiv indsats forudsætter mange forskelligartede initiativer og et tæt samspil mellem de kriminalpræventive foranstaltninger, den målrettede efterforskningsmæssige indsats, hjælpen til ofrene og den overordnede vurdering og evaluering af virkningerne af indsatsen.

Forslagsstillerne har om baggrunden for beslutningsforslaget henvist til, at udviklingen i antallet af anmeldte indbrud i private hjem er steget. Set i forhold til 1998 blev der i 1999 begået 8,6 pct. flere indbrud i private hjem. Dermed blev 1999 året med det højeste antal indbrud i private hjem nogen sinde. Det samlede antal indbrud i private beboelser var ifølge forslagsstillerne i alt 43.263.

I opgørelsen har forslagsstillerne medregnet både beboede og overvejende ubeboede ejendomme, bl.a. fritidshuse og både. Efter min opfattelse vil det være mere retvisende at foretage opgørelsen alene ud fra beboede ejendomme, dvs. villaer og lejligheder, når vi taler om indbrud i private hjem.

Det er korrekt, at antallet af anmeldte indbrud i private beboelser steg fra 1998 til 1999, men forslagsstillerne har valgt et meget afvigende år, nemlig 1999, for at vise denne stigning i antallet af anmeldte indbrud, som er beskrevet i beslutningsforslaget.

I 1999 blev der anmeldt 34.311 indbrud i beboede ejendomme. At forslagsstillerne har valgt et meget afvigende år illustreres for eksempel af, at antallet af anmeldte indbrud i beboede ejendomme har varieret noget gennem 1990'erne med et maksimum på 35.484 anmeldte indbrud i 1992 og et minimum på 31.463 i 1998. Tallene svinger fra år til år, men der kan hverken peges på en klart stigende eller en klart faldende tendens.

Som nævnt har jeg i opgørelsen alene medtaget beboede ejendomme, men tendensen er den samme, hvis man medregner ubeboede ejendomme.

De seneste foreløbige tal fra år 2000 viser i øvrigt, at der sidste år blev anmeldt 33.497 indbrud i beboede ejendomme, hvilket er et fald på godt 2 pct. i forhold til 1999.

Forslagsstillerne har desuden henvist til, at opklaringsprocenten for indbrud i private beboelser i 1998 lå på 8,7. Ser man alene på beboede ejendomme, er opklaringsprocenten eller, som det nu kaldes, sigtelsesprocenten omkring 10.

Det forhold, at antallet af anmeldte indbrud i private beboelser har varieret gennem 1990'erne, og at sigtelsesprocenten ligger på omkring 10, kan efter min opfattelse ikke i sig selv tages som udtryk for, at politiets opklaringsmuligheder er begrænsede. Det er tværtimod min opfattelse, at man inden for den eksisterende lovgivning gennem målrettet efterforskning kan komme langt.

Erfaringerne viser jo, at en forstærket efterforskning mod indbrudstyverier med gode resultater gennemføres i form af velforberejdede, målrettede kampanjer tilpasset kriminalitetsmønsteret i det pågældende område i den pågældende politikreds, ligesom der i visse politikredse er etableret et samarbejde med andre politikredse.

Særligt i relation til spørgsmålet om varetægtsfængsling følger det af de gældende regler i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og 3, at en sigtet kan varetægtsfængsles, når der er begrundet mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i indtil 1 år og 6 måneder eller derover og der efter sigtelsens forhold er bestemt grund til at frygte, at han på fri fod vil begå en ny lovovertrædelse af den nævnte beskaffenhed – det er nr. 2 – eller der efter sagens omstændigheder er bestemt grund til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgelsen i sagen navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre – det er nr. 3 i paragraffen.

Forslagsstillerne har om baggrunden for beslutningsforslagets punkt 2 om varetægtsfængsling henvist til, at der ikke i dag er mulighed for at varetægtsfængsle kriminelle, som gribes på fersk gerning, fordi betingelserne typisk ikke vil være opfyldt ved indbrudstyverier.

Dette er ikke korrekt. Efter hvad jeg har fået oplyst, sker der rent faktisk i vidt omfang varetægtsfængsling af personer, der er sigtet typisk for gentagne indbrudstyverier, enten på grund af gentagelsesrisiko eller på grund af faren for, at den sigtede vil modvirke efterforskningen.

Derudover er der mulighed for efter retsplejeloven at opretholde en anholdelse i op til 3 x 24 timer. Retten kan opretholde en anholdelse, hvis den sigtede er anholdt i anledning af et strafbart forhold, for hvilket varetægtsfængsling ikke er udelukket, når retten på grund af de foreliggende oplysninger eller af andre grunde ikke finder straks at kunne tage stilling til spørgsmålet om varetægtsfængsling.

Efter hvad jeg har fået oplyst, benyttes adgangen til at opretholde anholdelsen i op til 3 x 24 timer også i sager, hvor en indbrudstyv er blevet anholdt i anledning af et begået indbrudstyveri, og hvor sagens omstændigheder giver grundlag for mistanke om, at indbrudstyven har begået andre tilsvarende lovovertrædelser, som politiet bør have lejlighed til at undersøge nærmere, inden den pågældende løslades.

Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis en indbrudstyv, der anholdes for et indbrud, findes i besiddelse af en række effekter, hvor konkrete omstændigheder peger på, at der er tale om koster fra andre indbrudstyverier, men hvor der ikke har været mulighed for at få det afklaret, inden den pågældende fremstilles i et grundlovsforhør.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget har forslagsstillerne henvist til, at Strafferetsplejeudvalget i en betænkning fra 1974 om anholdelse og varetægt foreslog, at der blev skabt en hjemmel til varetægt i ikke over 7 dage ved anholdelse på fersk gerning, og at udvalget specielt i relation til indbrudskriminalitet pegede på behovet for en sådan varetægts hjemmel.

Det er korrekt, men som det også fremgår af betænkningens side 27-28, foreslog udvalget, at der blev skabt en særlig hjemmel til varetægt i en sådan situation, selv om der allerede efter praksis i vidt omfang anvendes varetægtsfængsling. Det fremgår således af udvalgets betænkning til den foreslåede bestemmelse, betænkningens side 73, at bestemmelsen omfatter tilfælde af den karakter.

Samlet set mener vi ikke fra regeringens side, at der er behov for nye strafferetlige bestemmelser, når det drejer sig om indbrudskriminalitet.

Vi mener, at både de bestemmelser, vi har, når det drejer sig om strafferammen, og de bestemmelser, der knytter sig til umiddelbar frihedsberøvelse gennem varetægt, er gode, og at de anvendes i praksis af dansk politi.

Så det er ikke den vej, vi skal gå, hvis vi skal have indbrudskriminaliteten bragt ned. Det er gennem styrkelse af den samlede, bredspektrede indsats, som i øvrigt også gennemføres i tæt samarbejde mellem politimyndighederne i Danmark.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. (Solvarmepligt i nybyggeri uden for fjernvarmeområderne m.v.).

(Lovforslag nr. L 154).

Mødet udsat kl. 11.57

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Henrik Sass Larsen (S):

I Socialdemokratiet ser vi både med stor alvor og bekymring på det store antal indbrudstyverier, der finder sted hvert år. At få gennemrodet sine private ejendele, stjålet uerstattelige effekter eller frastjålet kontante værdier er selvfølgelig en dybt krænkende oplevelse, som efterlader de berørte i vrede, frustration og angst for, hvad der kan ske en anden gang. Der er ingen grund til at bagatellisere, at der kun er tale om materielle værdier, endsige bagatellisere den utryghed, som det her efterlader.

Men så alligevel: Der er for Socialdemokratiet forskel på, om en forbrydelse går ud over materielle værdier eller mennesker. Mennesker er selvfølgelig vigtigere. Derfor har vi også været med til en lang række initiativer, hvor vi har hævet straffen for bl.a. den fysiske vold.

Det har forslagsstillerne, Det Konservative Folkeparti, også i en lang række tilfælde været med til at gennemføre, og de forsømmer jo ikke nogen lejlighed til at stille forslag om endnu højere straffe. Og med det her forslag om indbrudstyveri fortsættes der i samme rille ud fra devisen: Vi har et problem, lad os gøre noget ved det, lad os få højere straffe. Det er sådan et dejligt letfatteligt budskab, som så kunne understrege, at man virkelig vil gøre noget ved sagen, og så kan alle andre blive fremstillet i den lette retorik som dem, der ikke rigtig gider at gøre noget ved sagen.

Jeg synes, det er svært at lade være med at mistænke forslagsstillerne for, at de vil bruge retspolitikken som populistisk redskab. For forslagsstillerne ved formentlig godt, at højere strafferammer ikke vil hjælpe noget særligt på antallet af indbrudstyverier. Gad vide, hvad Det Konservative Folkeparti ville foreslå, hvis vi gennemførte det her beslutningsforslag og så så på statistikken om 4 år og konstaterede, at der ikke var sket noget mærkbart fald i antallet af indbrudstyverier. Jeg har et gæt: De ville foreslå højere straffe.

Og så kunne man jo blive ved, indtil absurditeten blev til virkelighed som f.eks. i nogle af de amerikanske stater, hvor selv tre små overtrædelser af straffeloven fører til livstid i fængsel. Gad vide, hvis man så nåede dertil, om der så blev rum for en diskussion om et nok så væsentligt emne, nemlig en diskussion om årsagerne til, at der bliver begået kriminalitet.

Hvorfor tror forslagsstillerne f.eks., at der bliver begået så meget indbrudskriminalitet i Danmark? Har forslagsstillerne overvejet, om det skyldes det ulykkeligt store antal narkomaner, som vi har i Danmark, og som, uanset hvilke strafferammer forslagsstillerne kunne ønske sig, skal skaffe penge til deres misbrug? Og den eneste effekt ved at sætte dem i fængsel er, at de får en endnu højere gæld, som de skal afdrage, når de kommer ud, og dermed må begå endnu flere indbrud.

Hvorfor stiller Det Konservative Folkeparti aldrig beslutningsforslag om at afhjælpe disse problemer? Hvorfor skal det altid bare være højere straf, højere straf og højere straf?

I Socialdemokratiet arbejder vi med to dimensioner i denne her debat: Vi er hårde mod kriminaliteten, særlig den, der angår den fysiske vold, og vi er benhårde mod årsagerne til kriminalitet, dvs. vi vil lægge meget vægt på at forebygge problemerne, forebygge ved kilden, så vi undgår, at kriminaliteten opstår. Og jeg synes, det ville være utrolig forfriskende, hvis Det Konservative Folkeparti kunne skifte rille og begynde at stille forslag om at løse problemerne frem for evindelige forslag om, hvordan vi kan sanktionere, når de først er opstået.

Som ministeren har redegjort for, benyttes varetægtsfængsling eller muligheden for forlængelse af fængsling allerede i dag. Og derfor kan vi heller ikke på det her punkt støtte forslagsstillerne.

Jeg skal derfor sammenfatte, at Socialdemokratiet ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Karsten Nonbo (V):

Jeg tror, jeg vil sige til hr. Henrik Sass Larsen, at som jeg læser det her beslutningsforslag fra Det Konservative Folkeparti, så drejer det sig om indbrudskriminalitet i private hjem, altså ikke generel indbrudskriminalitet, men indbrudskriminalitet i beboelse. Og det var også det, som justitsministeren kommenterede ud fra.

Han rensede tallene for indbrud alle mulige andre steder, således at vi her kun taler om indbrud i hjemmene, altså i beboelsen. Andre tyve-

rier kan foregå andre steder, uden at det får dem her alvorlige følge, som indbrud i beboelse får.

Indbrud i beboelse er dybt, dybt krænkende for privatlivets fred, det sidder dybt i ofrene lang tid efter, at de har været udsat for indbrud i deres hjem. Mange af dem er præget resten af deres liv.

Prøv blot at spørge nogle, som har haft indbrud i deres hus. De husker den aften så tydeligt, de husker, hvor de var henne, hvem der var til stede, dér hvor de var henne, og hvem de var sammen med, da de kom hjem, og deres børn kan også huske i detaljer, hvad far og mor sagde osv. Jo, at have indbrud i sit hjem er dybt, dybt krænkende.

Det er ikke længere siden end i fredags, at jeg talte med en dame, som havde været udsat for indbrud to gange samt et forsøg inden for de sidste 4 år. Hun var i en sådan tilstand, at hun ikke turde tage nogen steder hen, og når det endelig lykkedes nogen at overtale hende til at tage nogen steder, så var det på den betingelse, at de kørte hende hjem og fulgte hende indenfor.

Så indbrud i private hjem, som det her beslutningsforslag går på, er altså meget krænkende, og jeg går ud fra, at det, beslutningsforslagsstillerne vil, er at lave en særskilt paragraf eller et særskilt stykke om indbrud i beboelse. Så det er det, debatten drejer sig om og ikke om alle indbrud, så det kan vi fra Venstres side fuldt ud tilslutte os.

Regeringen siger godt nok, at hårdere straffe kommer der ikke noget godt ud af, de unge bliver bare mere kriminelle af at sidde i fængsel. Men man glemmer, at når en indbrudstyv er nået så langt, at han begynder at begå indbrud i beboelse, i villaer, så er han kriminel.

Der er ingen, der starter med indbrud i beboelsesejendomme og villaer. De starter alle sammen i spejderhuset eller i ishuset eller børnehaven, og så går de til værksteder, til lagre, til fabrikker osv., stadig væk steder, som ikke er beboede. Men de slutter mange gange deres karriere netop med indbrud i beboelser, hvor de på en hurtig måde kan få den meget, meget store gevinst til stor skade for den krænkede.

Nu er der fremført en masse statistik om, hvor indbruddene begås osv., men man har ikke rigtig snakket om nogen statistik over, hvem der begår den. Jeg tør godt vove den påstand, at vil-
laindbrud begås af gengangere, af de samme

hærdede og også, som den forrige ordfører sagde, af uheldredelige narkomaner.

En villatyv laver ikke bare ét indbrud, men når han er kommet i gang, så laver han mange. Jeg tror godt, jeg tør påstå, at hvis man tager en politikreds med 300 indbrud om året, så er det højst 30 gerningsmænd, der laver dem, så det kunne være sjovt at se en statistik over, hvordan den enkelte gerningsmand udviklede sin kriminalitet. Og jeg tror, man vil opdage, at hvis vi greb fat om nældens rod noget før, så ville vi også komme denne kriminelle løbebane til livs.

Med hensyn til punkt 2 er der noget teknik i det, og jeg kan tilslutte mig det, som justitsministeren sagde, at der i dag faktisk er mulighed for varetægtsfængling i forbindelse med indbrud i villaer. Men spørgsmålet er, om der bliver varetægtsfængslet nok. Og det er set i relation til, at det mange gange er de samme gerningsmænd. Jeg tror, at hvis man varetægtsfængslede noget mere i starten, så fik man til gengæld sagerne behandlet færdigt, så man ikke løslod dem til fornyet indbrudskriminalitet.

Problemet er, at det er meget svært at skelne mellem indbruddene og så alle de andre tyverier. Det var også noget, man eventuelt kunne læse ud af en straffeattest. Når en ung mand har en straffeattest, er det så tyveri, eller er det indbrud i villaer, han har lavet.

Hvis vi fik et selvstændigt afsnit om villaer, så tror jeg, vi ville være nået langt. Så kunne der skelnes mellem de to former for kriminalitet. Og gerningsmanden ved jo også, når han går ud for at lave indbrud, om han er på vej ud til et beboelsesområde, eller om han er på vej ud, kan man sige, til et industrikvarter eller andre ubeboede områder. Ikke fordi det ikke også er kriminelt, men jeg synes, der er en forskel på at få indbrud i sin villa – man bliver i den grad krænket – og på almindeligt, gement tyveri.

Så Venstre kan tilslutte sig den første del af forslaget, teknikken i det andet må vi se nærmere på.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er uenig i – det understregede jeg f.eks. også i min ordførertale – at det er dybt krænkende, at det bestemt ikke er nogen rar oplevelse heller ikke for eftertiden at få begået indbrudstyveri i sit eget hjem, men det, debatten var lidt inde omkring, var at spørge: Jamen hvornår er nok nok?

Vi har jo haft en lang debat ved tidligere lejligheder om voldskriminalitet set i forhold til berigelseskriminalitet osv. Hvor meget skal strafferammerne hæves, før det er nok? Kan man bare blive ved derudad? En af de ting, jeg bl.a. prøvede at understrege i min ordførertale, var, at vi jo ikke bare kan blive ved og ved og ved og ved med at hæve strafferammen. På et eller andet tidspunkt må vi jo se på årsagerne, som jeg trods alt også hørte, Venstres ordfører var lidt inde på.

Det synes jeg er en god idé, så lad os gøre det. Lad os koncentrere indsatsen omkring nogle af de ting frem for at blive ved med at kigge på strafferammerne i disse forhold. Det synes jeg ville være utrolig nyttigt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstod på Venstres ordfører, at det egentlige ærinde for Venstres ordfører var at gøre opmærksom på, at indbrud i private hjem var en særlig skærpende omstændighed i forhold til tyveri eller indbrud i en forretning eller et offentligt tilgængeligt sted.

Hvis det er det formål, Venstre ønsker at opnå, kunne man så forestille sig, at Venstre ville synes, at det var et fremskridt, hvis man nedsatte straffen og strafferammen for andre indbrud end dem, der foregår i private hjem for dermed klart at markere den forskel?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Ja, det var den vej, jeg kunne forvente, at Enhedslisten ville gå. Men er det muligt at komme længere ned, var jeg lige ved at sige. Det er det vel ikke.

Det her lovforslag fra Det Konservative Folkeparti er jo netop, som jeg læser det, kun med hensyn til de private hjem, og det er vi for så vidt enige i. Derfor er der vel også en grund til, at Det Konservative Folkeparti fremsætter det her netop kun gående på, at det er private hjem, det gælder. Det er dér, jeg ser forskellen, og derfor kan man godt lave en selvstændig højere straf for det at begå indbrud i beboelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg havde jo nok heller ikke regnet med, at Venstre ville sætte straffen ned for den type indbrud, som ikke foregår i private hjem. Dermed

er det jo ikke det, der er det centrale i argumentationen.

Det centrale i argumentationen fra Venstre er højere straf. Det er den eneste konklusion, der er på det. Vi skal bare have højere straf, og lur mig, lur mig, hvis vi på det her område laver højere straf for indbrud i private hjem, for jeg kan godt forstå den skillelinje. Så vil der gå et år, eller der vil gå to, og så vil der komme et forslag fra Venstre eller De Konservative suppleret af Dansk Folkeparti, der vil sige, at det jo er helt urimeligt, at den tyvekægt, der gang på gang bryder ind hos en privat erhvervsdrivende, skal straffes mildere end den, der begår et indbrud i et privat hjem, og derfor skal straffen for det også hæves.

Dermed er konklusionen klar: Det er hævning på hævning på hævning i stedet for, som Socialdemokratiets ordfører også lagde op til, at diskutere, hvad årsagen er, og hvordan vi kan undgå det.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg vil også godt høre Venstres ordfører om det her med, om det nu virker med højere strafferammer.

Jeg prøvede at nævne i mit indlæg, at jeg tror, at en stor del af de her indbrudstyverier også i private hjem bliver begået af narkomaner. Ulykkelige mennesker, som jo er afhængige af at skulle skaffe mange penge hver eneste dag.

Hvis nu man forestiller sig – og jeg tror faktisk, det er således – at en ganske stor del af de indbrud, der bliver begået, rent faktisk bliver begået af de her mennesker, har vi så løst det ved at hæve strafferammerne? Altså ved at putte dem længere tid i fængsel?

Opnår vi ikke bare, at de stakkels mennesker derinde, som fortsat skal skaffe sig deres narko, får en forøget gæld af at sidde i fængsel, så når de kommer ud, skal de sætte ekstra fart på processen med at begå indbrudskriminalitet, for de skal jo have pengene et eller andet sted fra.

Derfor tænker jeg på, frem for at man bare foreslår hårdere straffe, hårdere straffe, hårdere straffe, om det så ikke var bedre at anvende tiden til at prøve at sige: Hvad ligger der bag de ting? Hvorfor begås der så mange indbrudstyverier? Og kunne vi så ikke gøre noget f.eks. for at hjælpe nogle af de her mennesker, som er narkomaner?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil sige til hr. Henrik Sass Larsen, at selv om vi havde narkofrie fængsler, så sidder de inde så kort tid, at de ikke kan nå at blive afvænnet. Er det ikke reelt det, der er problemet, at de bliver løsladt, før de bliver afruset? Så det kan jo netop også være et argument for at holde dem inde så længe, at de kunne nå at blive afruset og behandlet. Men det kræver jo som punkt 1, at vi har narkofrie fængsler, og det er en helt anden debat.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Det Konservative Folkepartis forslag hviler på en argumentation, som det er mit indtryk at justitsministeren fuldstændig pillede fra hinanden. Men det vil jeg overlade til justitsministeren og Det Konservative Folkepartis ordfører at diskutere.

Det, der er interessant, er at finde på nogle andre måder at forhindre indbrudstyveri på end den vanlige, som Det Konservative Folkeparti altid refleksagtigt kommer med, nemlig længere straffe.

Det ville være rart, hvis vi kunne få en dokumentation af, at det virkede, men nej, det ser vi aldrig, vi ser bare altid, at det hele er forfærdeligt, og derfor skal vi have nogle længere straffe.

SF vil gerne brede dagsordenen ud. Jeg oplever, at indbrudstyveri er rædselsfuldt. Indbrudstyveri i ens eget hjem er forfærdeligt. Jeg har selv oplevet det så mange gange, at jeg slet ikke har tal på det. Og man bliver rasende, når man kommer hjem. Man bliver rasende over, at de har pillet i ens ting, at man skal rydde op efter dem, at de har snaget i ens privatliv, stjålet ens mormors smykker osv.

Sidste gang jeg var udsat for det, snuppede de forskellige ting og sager til en værdi af 15.000 kr., tror jeg, plus Folketingets computer, i alt for mere end 60.000 kr.

Og tyvene blev så fundet. Politibetjenten ringede til mig og fortalte, at nu havde de fundet dem begge to, og det var to narkomaner. De havde stjålet – i virkeligheden fra forsikringssselskabet, for jeg led jo ikke noget personligt tab ud over mit raseri – for 65.000 kr., og de havde fået 1.500 kr. til fix.

Man skal godt nok begå mange indbrud, når man skal samle penge ind til fix, hvis man kun

får 1.500 kr. for 65.000 kr. Stakkels mennesker. De har simpelt hen så travlt, for der er jo ikke tilstrækkeligt med ordentlige behandlingstilbud til dem, og så placerer man dem i den situation.

Jeg ser meget sjældent Venstre gå forrest ude i amterne i kampen for at sikre, at der er tilstrækkeligt med behandlingstilbud, og jeg har aldrig hørt Det Konservative Folkeparti gøre det konkret ude i amterne. Det er hver gang et slagsmål for at sikre, at man får fat i de narkomaner, at man får dem over i en anden tilværelse, giver tilstrækkeligt brede tilbud, således at man kan forhindre indbrud i bl.a. private hjem.

Det kunne være forsøg med lægeordineret heroin, hvis det er det, der er nødvendigt, eller andre typer af forsøg. Der ser vi altid, at Venstre og De Konservative blot står og forlanger længe-ere straffe.

Så har vi jo også selv som borgere et ansvar. Hvorfor har man ikke i langt højere grad fra Det Konservative Folkepartis side foreslået forbedringer som f.eks. muligheden for naboværn og mærkning af ens genstande som forudsætning for, at man kan få dem erstattet af forsikrings-selskabet? Hvorfor går man ikke i højere grad efter at skærpe kravene til straffen for hæleri?

Vi ser jo, at der står mange af de der meget, meget fine og meget, meget dyre B&O-fjernsyn rundt omkring i en masse hjem. Hvilken kontrol er der med, i hvilket omfang de er mærket? Kunne det ikke være enormt smart, hvis man gik systematisk efter at få mærket tingene? Hvem er det, der aftager tyvekosterne?

Er hæleren ikke lige så dum, som stjæleren? Er det ikke det samme, der i virkeligheden foregår? Hvad er det i virkeligheden for nogle mennesker, der bliver afsløret f.eks. i Gladsaxesagen? Pæne, agtværdige borgere, som i den grad havde bygget deres hjem op på hælervarer.

Men så skal vi også gå det stykke videre i for-søget på at afdække, hvad indbrudstyveri også er. Der er organiseret kriminalitet bag indbrudstyveri, ingen tvivl om det. Det kan vi jo se ved de der rambuktyverier, og hvad ved jeg. Der er en organiseret kæde, og der skal vi selvfølgelig sikre, at politiet får bedre muligheder for at efterforske på tværs af politikredsene. Der har været problemer med at lade politiet gå på tværs af politikredsene, når de kan se, at der er en eller anden form for linje.

Man skal tage udgangspunkt i de hælervirk-somheder, man kan se, og så trævle op bagfra, for der er ingen tvivl om, at der ud over narko-manerne også er en eller anden form for organi-

seret kriminalitet bag visse typer af indbrudstyverier. Det er klart, det skal man gå efter.

Men jeg synes, at Det Konservative Folkeparti i højere grad frem for hele tiden ensidigt at gå efter at skærpe straffen skal tage det skridt videre og spørge, hvordan vi rent faktisk kan undgå indbrudstyveri. Hvad skal der til, for at vi får afdækket, hvad det er for nogle boområder, hvor det er narkomaner, der gør det, og hvad det er for nogle boområder, hvor der er en eller anden form for organiseret kriminalitet? Og så må politiet i gang med at analysere det og komme det skridt videre, således at vi kan få afdækket indbrudstyveri.

Og så behandlingstilbud til narkomaner. Tidlig indsats fra de kommunale myndigheder over for unger første gang de snupper en eller anden form for slikpind i brugsen. Det er det, der skal til, og ikke det her fjollede forslag.

Peter Skaarup (DF):

Nå, men jeg var helt sikker på, at SF skulle have nogle ord med på vejen fra forslagsstillerne efter den her svada, men det skulle SF åbenbart ikke.

Så kan jeg indledningsvis sige, at jeg betragter SF's ordførerindlæg som et af de sædvanlige for-svar for vold og kriminalitet, som vi ser herinde, for SF mener ikke, at de sanktioner, vi skal tage fra samfundets side, skal være ordentlige.

Vi kan jo også se i teksten til forslaget her i dag, at politifolk gentagne gange har advaret imod, at der er alt for lave straffe for indbruds-kriminalitet. Man siger, der er brug for, at man sættes i forvaring i langt længere tid, end det er tilfældet i dag, for at man kan komme den her indbrudskriminalitet til livs, altså at de pågældende er isoleret fra omverdenen, så de simpelt hen sidder i fængsel. Og mens de er i fængsel, kan de i hvert fald ikke begå ny kriminalitet. Så det er vigtigt, og det lægger forslaget også op til, og derfor kan vi helt klart støtte forslaget i dag.

Vi er også enige i det princip, der kommer frem i forslaget, nemlig at det er en særlig krænkelse at blive udsat for indbrud i sit hjem. Ét er, at nogle effekter bliver stjålet, men der ligger også en krænkelse i, at der har været andre mennesker inde og rode i ens ting, har ødelagt ting af affektionsværdi, har brudt låse op osv. Det er en særlig krænkelse, og derfor er der grund til at betragte det her som værre end anden form for indbrudskriminalitet.

Vi synes også, at det er rigtigt, at man lægger op til, at der skal sættes mere ind over for gentagelseskriminalitet, altså hvor den kriminelle

gentagne gange laver den her form for kriminalitet. Mange gange er der jo netop tale om nogle, der har begået måske i hundredvis af indbrud, og som gentagne gange bliver taget for den samme form for kriminalitet.

Vi tror desværre ikke rigtig på, at det her er nok alene. Vi tror også, man er nødt til at se på den udbredte organiserede kriminalitet, der kommer til os fra andre lande. Vi ser i øjeblikket, at det er kriminelle bander, specielt fra Øst- og Centraleuropa, der kommer ind i landet for at søge asyl, og nogle af dem søger endda ikke asyl, men er her med det ene formål at begå kriminalitet.

Vi ser også, at mange af de borgere, der kommer til os fra andre lande, har et meget råt forhold til indbrudskriminalitet, så hvis der begås indbrud, så er det ikke kun et spørgsmål om at tage nogle varer med sig. Spørgsmålet er ofte, at kommer der nogle hindringer i vejen, så er man villige til nærmest at begå mord eller meget grov vold for at få fat i de varer. De forhindrenger ville ellers gøre, at mange af dem, der normalt begår indbrudskriminalitet, ville sige nej, her står vi af, her gør vi ikke mere. Der er man meget rå i sin form for kriminalitet.

Så vi vil mene, at det er nødvendigt at supplere et forslag som det her med øget brug af sådan noget som visumpligt. Det er forkert, at vi – fordi vi tillader en hel del øst- og centraleuropæiske lande at kunne være medlem af EU – så op hæver visumpligten, så der ikke længere er visumpligt for en række af de lande, der desværre i øjeblikket leverer mange af de kriminelle grupper, vi ser, der begår indbrudskriminalitet.

Her er specielt Litauen et eksempel, og de litauiske myndigheder advarer imod, at man har kriminelle elementer og siger, at vi fra dansk side skal være hårdere i vores behandling for at komme de kriminelle elementer til livs

Så vi mener altså, at hvis man, som forslagsstillerne gerne vil, vil gribe afgørende ind over for indbrudskriminalitet, er det nødvendigt med flere virkemidler fra politiet side, ellers kommer man ikke den indbrudskriminalitet til livs, der er tale om.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var en lidt besynderlig ordførertale. Dansk Folkepartis ordfører gik nu videre end Det Konservative Folkeparti, idet det ikke blot var forlængelse af straffen, nej, nej, det var forvaring, når det drejer sig om indbrudstyveri i private

hjem. Det synes jeg var interessant. Og jeg synes også, at det var enormt interessant, at Dansk Folkeparti overhovedet ikke kom ind på, hvem det er, der aftager varerne.

Dansk Folkeparti synes, det er o.k., at man aftager tyvekoster, og agter tilsyneladende overhovedet ikke at gå ind i den debat, men sviner i stedet for SF til. Det synes jeg var fuldstændig uacceptabelt.

Dansk Folkeparti har ingen anden politik end hele tiden at beskrive, hvordan østeuropæiske mennesker, og jeg ved ikke hvad, er meget, meget onde og slår folk ihjel.

Det her drejer sig om indbrudstyveri. Hvad agter Dansk Folkeparti at gøre mod hæleri? Og agter Dansk Folkeparti i øvrigt at sende folk i forvaring, når det drejer sig om indbrudstyveri?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes også, det var en særlig form for proportionsforvængning, der greb hr. Peter Skaarup. Alt det grimme, hr. Peter Skaarup sagde om folk af anden nationalitet end dansk, kunne få en til at tro, at hr. Peter Skaarup prøver at bilde befolkningen ind, at hvis bare man får holdt alle udlændinge ude af Danmark, så vil indbrudskriminaliteten forsvinde. Er det rigtigt, hr. Peter Skaarup?

Er det ikke sådan, at det store, store, store flertal af de indbrudstyve, der bliver pågrebet i dag, og som sidder i fængslerne, og som bliver dømt, og som bliver sluppet ud igen efter et stykke tid, er ganske almindelige danskere, de er bare indbrudstyve?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, det er jo den sædvanlige sang, vi hører fra SF og Det Radikale Venstre. Nogle gange skulle man tro, at det blev irriterende at synge de samme sange her i Folketinget. Det kan blive træls at have akkurat den samme melodi på. Men det er faktisk det samme, vi gentagne gange hører fra de to ordførere, fra SF og Det Radikale Venstre, som der er tale om her.

Og de to ordførere og andre er desværre medvirkende til, at vi ikke har et strammere retssystem, end vi har i dag, og derfor kan man håbe på, at der kommer nye boller på suppen efter et kommende folketingsvalg. Jeg tror, at noget af det første, en anden regering vil tage fat i, er at stramme op på de her ting.

Og med hensyn til om folk skal sættes i forvaring, så kan jeg bare sige, som det glimrende er citeret her i forslaget fra politimesteren i Glostrup, Jørn Bro: »Man skal være en virkelig arg tyveknekt med en stribe indbrud og flere betingede domme bag sig, før der endelig falder en ubetinget dom på f.eks. tre måneders fængsel«. En længere frihedsstraf vil ifølge politimesteren virke præventiv, ligesom den vil aflaste lokal-samfundet i den tid, den kriminelle afsoner sin straf.

Så selvfølgelig skal den kriminelle, når der er tale om så grov kriminalitet, som det skitseres her, sættes i forvaring. Det er også med til at gøre, at han i hvert fald ikke i den periode, hvor han sidder inde, kan begå ny kriminalitet.

Og så peger jeg på en ekstra ting, som jeg mener er afgørende for, at vi kan komme det her til livs, og det er – uanset om fru Elisabeth Arnold kan lide det eller ej – indgreb over for de kriminelle bander, der kommer til os fra udlandet. Vi ser desværre, at det er utrolig organiseret, og den form for kriminalitet er mere rå, fordi man er lidt ligeglad med, om man beskadiger andre personer, når man begår den form for kriminalitet.

Der mener jeg, at et afgørende punkt kunne være, at man, ligesom man indførte det over for Slovakiet, indførte visumpligt og sagde, at i en periode, i hvert fald indtil det går bedre, vil vi forlange, at man stiller med et visum for at kunne passere den danske grænse. Men det er klart, det kan give problemer, at man nu er på vej til at ophæve paskontrollen, og den kontrol der ligger dér. Men det er en afgørende forudsætning, hvis vi skal det her til livs.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Når vi diskuterer retspolitik her fra Folketingets talerstol, er det altså meget, meget vigtigt, at vi har det samme sprogbrug,

Sagen er den, at hr. Peter Skaarup forlanger, at indbrudstyve skal have tidsbestemte straffe. Det er fuldstændig ude i hampen. Hvis vi skal begynde at diskutere den slags ting, så synes jeg altså, at man ... ja.

Ønsker hr. Peter Skaarup tidsbestemte straffe, når det drejer sig om indbrudstyveri, ja eller nej?

Mener hr. Peter Skaarup, at det er et problem, at der findes hælere? Det er min opfattelse, at Dansk Folkeparti er fuldstændig ligeglad med hæleren, men som bekendt er hæleren lige så

skyldig som stjæleren, og hvis der ikke var nogen hælere, hvis der ikke var nogen, der købte de varer, hvis der ikke var afsætning for dem, blev der ikke begået indbrud. Så nemt er det. Men hvordan vil Dansk Folkeparti sikre, at vi ikke får hælerivirksomhed? Hvilket svar har Dansk Folkeparti? Intet!

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil godt rette en enkelt misforståelse hos hr. Peter Skaarup. Der er visumpligt for borgere i en lang, lang række af de tidligere SNG-lande, som i det forgangne år har hærget Danmark med kriminelle asylansøgere. Der er indført visumpligt, men indtilrettet er det bare ikke til at undgå, at de kommer ind. Danmark har, jeg ved ikke hvor mange tusinde kilometer kystlinje, og hver eneste badebro er en ydre grænse, hvor enhver kan lægge til, og der er som bekendt ikke grænsevagter ved alle badebroer.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg ved ikke, om det er undgået fru Elisabeths Arnolds opmærksomhed, at i en række af de lande, som i øjeblikket søger optagelse i EU, har man ophævet visumpligten. Jeg behøver bare at nævne Polen, Litauen, Tjekkiet som tre lande, hvorfra der kommer en del personer, som bliver beskyldt for at lave kriminalitet i Danmark.

Jeg ved, at justitsministeren har været til et møde, hvor det blev sagt, at det er et afgørende problem, særlig i forbindelse med de baltiske lande, at en del organiserede kriminelle flygter til Danmark, fordi der er gode ting at få fat i her. Vi kan diskutere problemet fra nu af og frem til næste folketingsvalg, men sådan er det altså, og derfor er der brug for, at vi får strammet op på tingene, også med hensyn til visum. Det er den minimumbeskyttelse, et land kan yde, hvis man er bange for, at der er folk udefra, som laver kriminalitet, når de kommer her til landet.

Så nævnte fru Anne Baastrup ordet forvaring. Det kan godt være, at der findes en definition af ordet som en tidsbestemt straf, men det, jeg definerer det som, er fængsel. Det nævnes også af Jørn Bro i bemærkningerne til forslaget, hvor han meget klart siger, at hvis man afsondrer de mennesker – ikke tidsbestemt, men i kraft af en fængselsstraf på 3 måneder eller 6 måneder eller 1 år – er det noget, der virkelig batter, i stedet for at vi ser, at indbrudskriminalitet i dag meget ofte slet ikke straffes med fængsel. Det er dér, vi

skal sætte ind, og det er dét, jeg mener er det afgørende.

Med hensyn til hælerne kan fru Anne Baastrup have nok så mange gode ideer om, at vi skal afskære afsætningsmulighederne for de varer. Men det kan bare ikke lade sig gøre. Vi kan jo ikke skærme hele verden af og sige, at nu er der ikke nogen muligheder for at aftage hælervarer her i landet. Vi taler jo bl.a. om de kriminelle bander, der har udgangspunkt i Østeuropa, og Danmark har ikke nogen mulighed for at sige til de mennesker, der bor derovre, at de ikke skal modtage en bil eller et stereoanlæg eller et farvefjernsyn. Vi kan jo se, at der er eksport af hælervarer til de lande, og derfor er der også brug for, at vi kigger på visumpligten.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg må indrømme, at jeg ikke kan finde hverken hoved eller hale på hr. Skaarups argumentation for visumpligt.

En dansk bankrøver tager til Finland og myrder to betjente – skal Finland så indføre visumpligt over for Danmark? En franskmænd tager til Danmark og begår et bankup og nedskyder og dræber i den forbindelse en dansk betjent – skal vi så indføre visumpligt over for Frankrig? Skal vi svare på den type kriminalitet ved at indføre visumpligt? Er svaret, at vi skal have visumpligt over for alle lande?

Jeg kan betro hr. Peter Skaarup, at der er også mange folk fra Jylland, der kommer til København og laver kriminalitet. Skal vi så ikke også have visumpligt for jyder, så de ikke kan komme herover og lave kriminalitet i København, og omvendt? Det, hr. Skaarup siger, er fuldstændig uden hoved og hale.

Et konkret spørgsmål til hr. Skaarup: Vil Dansk Folkeparti være med til at hæve straffen for hælervirksomhed, så den kommer op i nærheden af den straf, der er for indbrud og tyveri? Eller er det at komme for tæt på partiets medlemmer?

Anne Baastrup (SF):

Jeg bliver altså nødt til endnu en gang at spørge hr. Peter Skaarup: Er det sådan, at hr. Peter Skaarup kun definerer hælervirksomhed som noget, folk fra andre lande løber ind i? Eller hvad mener hr. Peter Skaarup om den sag, som blev optrevet i Gladsaxe, hvor det viste sig, at det var helt almindelige, højtlojmede folk, der havde tyvekoster stående i deres eget hjem? Me-

ner hr. Peter Skaarup ikke, at når det drejer sig om indbrudstyverier i whiskybæltet, hvor de dyre fjernsyn står, er hovedproblemet i virkeligheden, at der er nogle mennesker, der rent faktisk synes, det er sejt at få et B&O-fjernsyn til halv pris? Og vil hr. Peter Skaarup ikke her fra Folketingets talerstol tage afstand fra det?

Det har jeg ikke hørt han har gjort, og jeg synes, det er overraskende, når hr. Peter Skaarup i øvrigt mener, at alting skal kriminaliseres. Men lige præcis hælervirksomhed mener hr. Peter Skaarup tilsyneladende ikke er noget problem, og forudsætningen for, at folk gider begå indbrud, er da, at de kan komme af med deres tyvekoster.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil blot spørge hr. Peter Skaarup, om hr. Peter Skaarup ikke kan bekræfte, at hvis man lukkede Christiania, kom man en meget stor del af hælervirksomheden til livs.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu kunne jeg jo gøre, som ministrene altid gør i spørgetiden: tage udgangspunkt hos min egen fløj eller min egen ordfører, svare hundrede procent på det, hr. Karsten Nonbo spurgte om, og så være helt ligeglad med de to andre ordførere, der var heroppe med spørgsmål. Men det vil jeg selvfølgelig ikke gøre.

Jeg vil blot sige, at jeg kan bekræfte, at Christiania er en træls ting for alle. Det ved politiet udmærket godt, og de beder om, at man får lukket skidt det derude. Men det kan ikke lade sig gøre, fordi ministeren og regeringen ikke vil være med til det, selv om vi kan se, at der er masser af kriminalitet. Sådan er det.

Med hensyn til spørgsmålet fra hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at der kom et meget godt eksempel på, hvorfor der er brug for visumpligt, for ca. 1½ år siden. Vi så en meget stor tilvækst af slovakiske asylsøgere i en periode. På ganske kort tid kom der over 600 mennesker hertil, og vi så også en hel del kriminalitet i den periode. Så krævede Dansk Folkeparti visumpligt og sagde, at nu skal det være. Politiets havnegruppe i Københavns Havn sagde også, at nu skal det være, og efter nogen tid indførte daværende indenrigsminister Thorkild Simonsen så den visumpligt, som var nødvendig. Men der nåede altså at komme over 600 asylsøgere ind.

Det samme burde vi gøre over for nogle af de lande, vi taler om her, eksempelvis Litauen. Det er ikke nogen fornærmelse at kræve visumpligt, og det har ikke noget med Jylland og Sjælland at gøre. Det har noget at gøre med, at vi får en lille sikkerhed for, at der ikke kommer nogle personer ind derovrefra, som vi ikke vil have ind, fordi de kan være kriminelle. På samme måde skal vi danskere også have visum for at komme til USA, så helt forfærdeligt er det vel heller ikke.

Med hensyn til hælerne har fru Anne Bastrup da fuldstændig ret i, at det er galt med hælerne, og det er da ikke sådan, at vi vil beskytte hælerne overhovedet. Det tror jeg heller ikke forslagsstillerne vil, og vi er da meget parat til at kigge på strafferammerne, men det er altså ikke det, der står på dagsordenen i dag. Beslutningsforslaget omhandler lige præcis ikke det område. Men vi vil da helt klart være meget indstillet på også at se på strafferammerne for hælervirk-somhed, og det tror jeg i øvrigt er meget generelt for Folketinget. Der er ikke noget som helst med, at vi ikke gider kigge på det område overhovedet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførrækken. Fru Sonja Albrink.

Sonja Albrink (CD):

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at sætte fokus på indbrudskriminaliteten og gennem ændringer i straffelov og retsplejelov forsøge at højne trygheden og genskabe respekten for boligens ukrænkelighed, og i CD hilser vi dette initiativ meget velkommen.

Der er nogle mere principielle ting i forslaget, som vi i CD gerne vil have undersøgt under udvalgsarbejdet; men vi mener som sagt, at forslaget, vi behandler her, er et velkomment udspil.

Det er en særdeles ubehagelig følelse at komme hjem til en dør, som er sparket ind, og finde sit hjem hæret og raseret af tyve. Tanken om, at vildfremmede mennesker har gået rundt i stuerne og rodet i ens egne ting, er næsten ubærlig, og da opklaringsprocenten samtidig ikke er noget at råbe hurra for, er sandsynligheden for, at man får sine ting igen, og at gerningsmanden i det mindste bliver straffet, ikke særlig stor. Derfor er nogle nye initiativer også helt på sin plads.

At straf og varetægtsfængsling så ikke gør det hele, er vel ingen i tvivl om. Der kræves efter vores opfattelse også en oprioritering af den poli-

timæssige indsats, ja, måske i det hele taget en langt større fokus på denne form for kriminalitet.

Forslaget har to elementer. For det første ønsker forslagsstillerne en lovændring, der medfører, at indbrud adskilles fra andre former for tyveri, noget som vistnok kendes fra bl.a. engelsk og amerikansk lovgivning. Forslagsstillerne ønsker, at der for indbrud kan idømmes op til 4 års fængsel, hvilket rent faktisk er mere end en fordobling af den nuværende strafferamme i straffelovens § 285, som jo er den almindeligst anvendte i relation til indbrud.

Jeg kan sige, at hverken udskilning af indbrud som en forbrydelse med et selvstændigt gerningsindhold eller den foreslåede strafferamme er noget, der skræmmer os. Selvfølgelig bør der indhentes nogle sagkyndige betragtninger om hensigtsmæssigheden af en sådan ordning, men vi er som udgangspunkt positivt indstillet.

Med hensyn til spørgsmålet om varetægtsfængsling af indbrudstyre i op til 1 uge, når gerningsmanden er taget på fersk gerning, er vi som udgangspunkt helt enige i, at det er krænkende, når gerningsmanden slippes løs kort efter anholdelsen, og vi er også enige i, at politiet skal have de bedst mulige betingelser for at opklare forbrydelserne. Men man må altså stadig huske på, at der også er andre hensyn, som skal varetages, nemlig de retssikkerhedsmæssige.

Begrundelsen for en kortvarig varetægtsfængsling af hensyn til politiets mulighed for at undersøge, om gerningsmanden har andre forhold, er anført i betænkningen fra 1974. Den er også gengivet i forslaget, men den holder efter min opfattelse ikke længere. Politiet har i dag i kraft af den teknologiske udvikling rent faktisk mulighed for inden for de 24 timer, anholdelsen kan udstrækkes til, tid til at undersøge, om der er sandsynlighed for, at en anholdt har andre forhold på samvittigheden, og hvis det viser sig at være tilfældet, er der måske endda mulighed for at varetægtsfængsle efter de gældende regler.

Mit indlæg skal ikke tolkes som en afvisning af denne del af forslaget. Vi vil meget gerne tale videre om dette emne, men der er efter vores opfattelse behov for at supplere forslaget med et krav om, at sagerne gøres hurtigere færdige, således at der kan ske en hurtig domfældelse, og varetægtsfængsling og afsoning derfor kommer i umiddelbar forlængelse af hinanden. Så er der nemlig sund fornuft i det.

I CD er vi altså positivt indstillet over for beslutningsforslaget, og vi glæder os til at drøfte det videre i Retsudvalget.

Elisabeth Arnold (RV):

I Det Radikale Venstre deler vi naturligvis forslagsstillernes harme over det meget, meget store antal indbrud i private hjem. Jeg er en af dem, der selv har prøvet det, og jeg kan tilslutte mig den beskrivelse, som fru Anne Baastrup kom med før. Det er ubehageligt, det er ydmygende, det er nedværdigende, og det er angstfremkaldende, så der kan ikke siges noget som helst godt om indbrudskriminalitet.

Men derfra og så til at tro, at dette forslag med ét slag vil få indbrudskriminaliteten til at høre op eller blot tilvejebringe en væsentlig nedgang i indbrudskriminaliteten, er der alligevel et stort skridt. Jeg tror ikke selv på det, selv om jeg er enig med forslagsstillerne i, at der skal gøres noget for at dæmpe op for det store antal indbrudstyverier.

Jeg synes, det er et ejendommeligt citat af politimester Jørn Bro, som citeres for at sige, at der kun er ét effektivt og rimeligt middel mod indbrudskriminalitet, nemlig en væsentlig forlængelse af indbrudstyvenes ophold i Kriminalforsorgens institutioner. Jeg kender politimester Jørn Bro som en meget, meget indsigtfuld og dygtig politimester. Jeg har meget respekt for ham, og jeg kan ikke forstå, at han kan mene det alvorligt. Når man kigger i kriminalstatistikken og ser, at det kun er ca. 10 pct. af indbrudstyverierne, der overhovedet bliver opklaret, hjælper det jo ikke meget, at man tager de 10 pct. og anbringer dem længere tid i fængsel, når 90 pct. stadig går fri.

Hvis man vil ernære sig ved kriminalitet, skal man jo vurdere flere elementer: dels straffens størrelse, hvor længe man risikerer at sidde inde, straffens hårdhed, hvad det er, man risikerer. Man skal også vurdere risikoen for opdagelse, og risikoen for opdagelse er rent statistisk lille for indbrudskriminalitet. Det vil sige, at man har store chancer for at slippe, i hvert fald hvis man bor i en politikreds, hvor der ikke er et fantastisk godt efterforskningsapparat til rådighed.

Desuden bevirker den måde, vi lever på, at vi frister mange indbrudstyve. Vi bor i villakvarterer, hvor der er huse, der er tomme hele dagen, fordi hverken børn eller andre familiemedlemmer er hjemme. Det betyder, at mange af indbruddene simpelt hen begås i dagtimerne, hvor

villakvartererne ligger tomme og fuldstændig øde hen.

En af de mange gange, jeg selv har haft indbrud, spurgte jeg den meget venlige politibetjent, der kom og tog fingeraftryk: Hvad kan vi gøre for overhovedet at forhindre det her? Han sagde helt ærligt til os: Jamen I kan faktisk ikke gøre noget, for I er jo ikke ret meget hjemme. Hvis I skal undgå indbrud i jeres hjem, må I faktisk være noget mere hjemme, så de, der vil begå indbrud, er klar over, at I ofte er hjemme. Men når I ofte ikke er hjemme, er der altså frit slag, og det betyder, at der kan begås indbrud stort set alle ugens hverdage mellem klokken 8 og klokken 17.

Man skal nok gøre sig klart, at det ikke bare er sådan, at vores livsform er fuldstændig uden sammenhæng med det meget, meget store antal indbrud i villaer. Vi forlader vores værdier en stor del af tiden og kommer så hjem mange timer senere og forventer, at det hele er i skønneste ro og orden. Men det er det selvfølgelig ikke, og slet ikke hvis man bor i et område, hvor der er let adgang til offentlige transportmidler, og hvor det er let at komme væk igen. Derfor synes jeg, det er en overforenkling af indsatsen mod indbrudskriminalitet, når man fremsætter et forslag som dette her.

Der er politikredse, hvor der er foretaget en meget, meget systematisk opfølgning og mandsopdækning af indbrudstyve, som man jo ofte kender i de enkelte byer. Jeg kan i hvert fald sige, at jeg har indtryk af, at der i Århus politikreds er et meget effektivt opfølgingsarbejde på de indbrudstyve, som man ved er kommet ud fra afsoning og er i gang igen. Men jeg mener, det er en overforenkling at fremsætte et forslag som dette her. Det vil ikke hjælpe ret meget, og det tager ikke fat på nogen af de andre elementer, der også skal tages fat i, når det drejer sig om indbrudskriminalitet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Elisabeth Arnold havde en interessant procentberegning, som skulle bevise, at det, politimester Jørn Bro har sagt om, at det eneste, der hjælper over for indbrudstyve, er, at de kommer længere tid i fængsel, alligevel ikke hjælper, for ifølge forslaget og statistikken er det knap 10 pct. af alle indbrud, der bliver opklaret. Det er altså kun 10 pct. af tyvene, der kommer ind og får den positive påvirkning, og de øvrige 90 pct. kommer aldrig ind.

Jamen sådan kan man jo ikke regne. Enhver almindelig indbrudstyv i dette land – og dem er der desværre rigtig mange af – begår ikke ét, men 10, 20, 30, og enkelte begår over 100 indbrud. Hver gang, de begår ét indbrud, er der 10 pct.s chance for, at det bliver opklaret, og det vil sige, at hvis man laver 30, er det rent statistisk næsten umuligt at undgå, at man ender med at blive anholdt og også dømt. Det vil sige, at stort set alle kommer i fængsel, og hr. Jørn Bro siger, at hvis de sad der lidt længere, ville det afskrække en hel del af dem. Så procentregningen er altså god nok.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, det er rigtigt. Jeg ved, man skal være meget, meget forsigtig med procentregning her fra Folketingets talerstol, for man risikerer at komme i de tykke bøger. Så jeg vil selvfølgelig med det samme nedlægge våbnene og sige, at det selvfølgelig er fuldstændig rigtigt. Men jeg er nu ikke sikker på, at de alle sammen kommer i fængsel. Jeg tror, der er nogle, der slipper.

Søren Søndergaard (EL):

Her har vi så endnu et forslag fra Det Konservative Folkeparti om længere straffe, og som det er fremgået, omhandler det denne gang længere straffe for indbrudskriminalitet.

For kort tid siden var det et forslag om længere straffe for fredskrænker og længere straffe for voldtægtsforbrydere, og om lidt skal vi så behandle et forslag, som også er fra Det Konservative Folkeparti, om længere straffe for volds-kriminalitet. Det rejser jo det interessante spørgsmål, om der i det hele taget er nogen lov-overtrædelser, Det Konservative Folkeparti ikke ønsker længere straffe for.

Når det spørgsmål er interessant, er det jo, fordi Det Konservative Folkeparti tilsyneladende har den opfattelse, at længere straffe er et universalmiddel mod alle hånde forbrydelser, og derfor kan alle hånde forbrydelser bekæmpes ved hjælp af hårdere straffe. Men det, der kan være lidt svært at forstå, i hvert fald for mig, er, hvorfor lige netop det nøk, som Det Konservative Folkeparti er villig til at give i dag, lige præcis er det, der kan være med til at nedbringe antallet af forbrydelser. Hvorfor snakker man ikke om en tredobling af straffen eller livstid? Man må åbenbart have et eller andet belæg for det, selv om der ikke er noget belæg andre steder for, at det skulle være rigtigt.

Vi mener, det er dybt naivt, når forslagsstillerne skriver med en anvendelse af lidt af et citat fra en politimester, at der kun er ét effektivt og rimeligt middel mod indbrudskriminalitet, nemlig »en væsentlig forlængelse af indbrudstytvenes ophold i Kriminalforsorgens institutioner.« Grunden til, at det er dybt naivt, er dels, at der ikke tages højde for, hvem det er, der begår mange af indbruddene. Der har været nævnt f.eks. narkomaner, som ikke vil lade sig afskrække af, om straffen er lidt længere.

Også ideen om, at hvis bare man sidder inde, bruger man jo ikke nogen penge, og når man ikke bruger nogen penge, har man ikke grund til at lave indbrud, er jo noget frygteligt vrøvl. Så vidt jeg husker, har Det Konservative Folkeparti selv for nylig været med til at anmelde en forespørgsel om stærke og svage fanger, hvor udgangspunktet var en erkendelse af, at der er svage fanger i danske fængsler, f.eks. narkomaner, der bliver udnyttet af stærke fanger med det resultat, at når de kommer ud af fængslerne, skylder de en masse penge væk. Derfor er konsekvensen af at sætte narkomaner i længere tid i fængsel helt kort og kontant, at de skylder noget mere, når de kommer ud, og så skal lave endnu flere indbrud for at kunne betale – ikke alene det stof, de skal have på grund af deres narkomani, men også den gæld, de har opbygget, mens de var i fængsel.

Jeg er godt klar over, at det er en meget praktisk og ligeud måde at se tingene på. Det er ikke noget meget teoretisk om længere straffe og sådan noget. Det er en meget praktisk måde at se tingene på, men det er altså ikke noget, der indgår i De Konservatives overvejelser, at forslaget om at sætte folk længere tid i fængsel faktisk vil føre til, at de samme folk vil få et større behov for at begå indbrud, når de kommer ud.

Nej, midlet mod indbrudskriminalitet er selvfølgelig noget andet. Det er f.eks. narkoafvæning, som det har været nævnt, det er nabo-hjælp, det er mærkning, og det er hårdere kurs over for hæleri. Ofte er det jo ikke narkomaner, som køber hælerivarerne, det er netop pæne mennesker, hvor man kan sige, at straf har en virkning. Der er folk, der er i en sådan situation, at straf ikke har nogen virkning. Hvis man er tilstrækkelig nær ved bunden, har straf ingen virkning, men er man derimod et pænt menneske med en flot lejlighed, og man godt vil have et stort fjernsyn eller sådan noget, kan det godt være, straf har en virkning, og den slags ting

kan vi gøre noget ved. Men det er ikke det, som Det Konservative Folkeparti bekymrer sig om.

Der er et meget besynderligt argument angående opklaringsmulighederne, hvor Det Konservative Folkeparti ønsker, at man skal kunne varetægtsfængsle folk af hensyn til opklaringsmulighederne. Men er det ikke sådan, at der i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, står rimelig krystalklart, at en sigtet kan varetægtsfængsles, hvis der er grund til at antage, at den sigtede vil vanskeliggøre efterforskning af sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre? Det vil sige, at der er en mulighed for at varetægtsfængsle folk, hvis det har betydning for sagens opklaring, og hvis en mistænkt ikke vil vanskeliggøre opklaringen, hvordan kan øget brug af varetægtsfængsling så sætte opklaringsprocenten i vejret? Det er også et helt down to earth, nede på jorden-spørgsmål af meget praktisk karakter. Jeg forstår simpelt hen ikke ræsonnementet.

Jann Sjørnsen (KRF):

På foranledning af Folketinget er Straffelovrådet jo i gang med generelt at se på strafferammerne, men det skal selvfølgelig ikke afholde Folketinget fra at træffe beslutninger allerede nu om at hæve strafferammerne på visse områder. Det er da også sket, og det er også sket med Kristeligt Folkepartis støtte, siden Straffelovrådet påbegyndte dette arbejde efter en vedtagelse i Folketinget.

Jeg nævner det, fordi det måske er mit indtryk, også efter de tekniske indvendinger, både ministeren og flere ordførere er kommet med her i dag, at det også på det område, som Det Konservative Folkepartis forslag dækker, vil være fornuftigt at afvente Straffelovrådets udtalelse, når den måtte komme om forhåbentlig ikke alt for lang tid.

Kristeligt Folkeparti mener helt generelt, at personfarlig kriminalitet skal straffes hårdere. Vi finder ikke, at de strafferammer, der normalt gælder for forbrydelser, der omhandler personfarlig kriminalitet, står mål med gerningsindholdet, og vi ser selvfølgelig også med stor alvor på indbrudskriminalitet i private hjem, som er det område, De Konservatives beslutningsforslag beskæftiger sig med. Det er stærkt krænkende, og når borgerne oplever det, er det ubehageligt, ikke bare i selve situationen, hvis man skulle være så uheldig også at rende ind i indbrudstyven selv, men også efterfølgende, fordi det kan skabe utryghed.

Vi har sådan set forståelse for baggrunden for De Konservatives forslag, og vi synes også, det har noget i sig at prøve at sondre mellem butikstyveri og indbrud i private hjem, sådan som det f.eks. er Det Konservative Folkepartis ærinde. Vi vender os ikke principielt imod, at man kriminaliserer indbrud som en forseelse med et selvstændigt gerningsindhold, sådan som det er hovedsigtet med punkt 1 i beslutningsforslaget.

Alligevel vil jeg også godt sige, som flere ordførere også har været inde på, at det er jo lidt symptomatisk, at mange af de forslag på dette område, vi behandler fra Det Konservative Folkeparti, går ud på, at nu skal straffen sættes op for det ene eller det andet. Som sagt går Kristeligt Folkeparti også ind for hårdere straf på forskellige områder, især når det vedrører den personfarlige kriminalitet. Men det er jo langtfra det eneste svar, der kan gives i denne sammenhæng, og især når vi taler om indbrudstyveri, synes jeg, det er vigtigt at understrege, at det i høj grad er narkomaner, som står bag den megen indbrudskriminalitet. Derfor er det sikkert nok så væsentligt at se på, hvordan vi kan hjælpe de mange narkomaner, så vi også på den måde får nedbragt indbrudskriminaliteten som sådan, og her er det vigtigt at se på, hvad man kan gøre i fængselsregi og i virkeligheden også i forbindelse med udslusning af tidligere indsatte.

Jeg synes også, det er vigtigt at inddrage spørgsmålet om hæleri, for hvis man ikke kan få afsat de varer, som er stjålet, kunne det jo i sig selv være med til at nedbringe de mange indbrudstyverier.

Spørgsmålet om opklaringsprocenter og om, hvor mange ressourcer politiet rent faktisk har at sætte ind for at få opklaret indbrudskriminaliteten, synes jeg også er vigtigt og i virkeligheden måske næsten vigtigere end selve spørgsmålet om, hvor høj straffen skal være, selv om det selvfølgelig for den enkelte borger, der oplever den konkrete krænkelse ved indbrud i sit privat hjem, ikke er et uvæsentligt spørgsmål. Det har også noget med vores fælles retsbevidsthed at gøre.

Med disse ord vil jeg sige, at vi har forståelse for hensigten med Det Konservative Folkepartis forslag. Men vi tror faktisk, at lige præcis spørgsmålet om at kriminalisere indbrud som en forseelse med et selvstændigt gerningsindhold vil være en af de ting, hvor det er fornuftigt at afvente med en endelig stillingtagen, til Straffelovrådet er kommet med sin udtalelse.

Tom Behnke (FRI):

Jeg tror, jeg i min tid i mit civile job i politiet har været ude til vel nok 100 indbrud og har skullet optage rapport, og det, der altid er kendetegnende, når man er ude og optage rapport i et sådant tilfælde, er, at folk for det første er ulykkelige over, at de har mistet nogle ting; men det kommer de ret hurtigt over.

Men det, folk ikke kommer over, er, at der har været nogle inde i deres hjem. Der er nogle, der har været inde og rode rundt i deres ting, og hvornår kommer de igen? Nu ved de jo, hvad der er at hente i huset. Folk ved også, at rent statistisk er det sådan, at hvis man får stjålet sit B&O-stereoanlæg eller farvefernsyn, dækker forsikringen, og langt de fleste går ned og køber et tilsvarende apparat. Men 3 måneder efter er der indbrud igen, for indbrudstyvene ved også, at det forholder sig sådan.

Der er utryghed, fordi der er nogle, der har været i ens hjem, og der er utryghed, fordi man ikke ved, hvornår de kommer igen. Derfor mener jeg, at indbrudstyveri bør adskilles fra alle andre former for tyveri, og det er sådan set ikke tilfældet i dag – jo, i strafudmålingen, men det er præcis den samme paragraf, der bliver brugt i alle tilfælde. Indbrudstyveri bliver i straffeloven slået sammen med butikstyveri, lommetyveri og andre former for tyveri. Det er egentlig ikke rimeligt, og derfor er vi enige med forslagsstillerne i, at der bør være et selvstændigt gerningsindhold, når der er tale om indbrud. Der er en forskel, og der skal være en forskel.

I december for et par år siden forsøgte man i Århus Politi at fokusere på de værste kendte indbrudstyve – så vidt jeg husker, var det 10, det drejede sig om, men det kan godt være, det har været 15. Man fokuserede meget på dem i hele december måned, og lige så snart man kunne komme til at tage dem på fersk gerning, tog man dem og sendte dem direkte bag tremmerne. Det år lå betjentene så at sige i hængekøjen hele julen. Der var praktisk talt ikke ét eneste indbrud i hele Århus politikreds, bare fordi man tog de 10 værste indbrudstyve og satte dem bag tremmer. Det skal ses i sammenhæng med, at julen jo ellers er højsæson for indbrud, og sådan et sted som Århus vil tallet ligge væsentligt over 100 indbrud i løbet af juleferien. Der er altså noget om, at det er meget få, der begår enormt mange indbrud, og det er de få, vi skal have fat i.

Så kan man diskutere, hvilken sanktion der skal til for at forhindre, at de gør det igen. Der er jeg meget enig i, når vi f.eks. taler om narkoma-

ner, der laver indbrud for at skaffe penge til deres narkotika – og der har vi jo tidligere fremsat forslag her i Folketinget, som blev vedtaget – at det ikke hjælper noget at sætte dem i fængsel i en kortere eller længere periode, hvorefter de kommer ud med en gæld og så går ud og laver indbrud igen.

Der skal man fjerne årsagen til kriminaliteten, og for narkomanerne er det narkotikaen, der er årsagen, og derfor skal de selvfølgelig afvænes og ikke bare sættes i fængsel. Derfor fremsatte vi forslag om, at de skulle have lov til at have en behandlingsdom i stedet for at komme i fængsel.

Desværre kører det stadig væk kun som en forsøgsordning. Vi havde håbet på, at vi meget snart kunne få det udbredt til hele landet. I stedet for at narkomaner kommer i fængsel, så giv dem dog den afvænnings, som kan bevirke, at årsagen til deres kriminalitet forsvinder. Det ville være væsentligt.

Jeg synes, jeg mangler noget i forslaget her fra Det Konservative Folkeparti. Jeg har undret mig over, at når der bliver begået indbrud, er det kun det, der bliver stjålet for, man regner med i strafudmålingen og i forhold til erstatning. Vi har den opfattelse, at den værdiforringelse, der opstår, ved at der smadres vinduer og døre, indbo, skabe, pengeskabe osv. osv., bør regnes med, og det bør der tages højde for både ved strafudmålingen og ved erstatningens udmåling. Det bør ikke være sådan, så folk efterfølgende skal til at anlægge civilt søgsmål og prøve på at få nogle penge hjem. Det får de jo ikke. Og så kan man heller ikke få noget fra staten. Det synes vi er beklageligt. Det kunne vi godt tænke os havde været med i forslaget.

Man foreslår, at strafferammen bliver forhøjet fra 1½ års fængsel til 4 års fængsel. Men betyder det samtidig, at man vil have tredoblet strafudmålingen? Er det det, der ligger i forslaget? For én ting er strafferammer, noget andet er selve strafudmålingen.

Så er der heller ingen tvivl om – som jeg jo tidligere har fremsat forslag om i Folketinget – at noget af det, som jo virkelig harmer, er den mængderabat, der bliver givet. For straffen for 30 indbrud er præcis den samme som straffen for tre indbrud, og det er ganske uforståeligt. Det er helt uforståeligt, at hvis først man er blevet pågrebet for at have lavet indbrudskriminalitet, gælder det om fra den dato, man er pågrebet, til den dato, man står foran dommerne, at få så mange indbrudstyverier som overhovedet

muligt overstået, for straffen er præcis den samme.

Jeg tror, at et mere konsekvent retssystem vil have en effekt. Og jeg tror, man skulle se på årsagen til indbrudskriminalitet og så fjerne årsagen og ikke kun se på straffens udmåling.

Og så lyser lampen rødt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Helge Adam Møller.

Helge Adam Møller (KF):

Lad mig svare direkte på det sidste spørgsmål, hr. Tom Behnke stillede, om, hvorvidt det bare var strafferammen, vi ville hæve. Nej, vi skriver i bemærkningerne, at formålet er, at indbrudskriminalitet som hovedregel altid skal udløse en ubetinget fængselsstraf. Man skal altså i fængsel allerede første gang. Og for det andet skal strafudmålingen typisk hæves med ca. en tredjedel i forhold til niveauet i øjeblikket.

Men lad mig starte med at takke de ordførere – der var da et par stykker – der var positive over for forslaget.

Flere har været inde på, hvordan straffen har udviklet sig bl.a. for indbrudskriminalitet gennem tiden. Lad mig starte med at fortælle – nu går vi tilbage til lidt før, jeg blev født – at for 400 år siden var der faktisk ingen nåde for en indbrudstyv. Simpelt tyveri endte for 400 år siden med enten pisk eller brændemærkning, og var der tale om groft indbrud, var tyven sikker på en tur i galgen, hvor han måtte dingle til skam og spot, indtil hans rådne lig kunne tages ned. Det var Danmark for 400 år siden.

Hvordan er Danmark så i år 2001? Ja, det har vi jo en kender af området, politimester Jørn Bro, der har udtalt sig om. Og han siger til Berlingske Tidende den 7. januar sidste år:

»Man skal være en virkelig arg tyveknægt med en stribe indbrud og flere betingede domme bag sig, før der endelig falder en ubetinget dom på f.eks. 3 måneders fængsel.«

Han er altså én, der kender noget til tyveknægte. Han og hans folk anholder mange hundrede hvert eneste år. Og han siger videre:

»Der er kun ét effektivt og rimeligt middel mod indbrudskriminalitet, og det er en væsentlig forlængelse af indbrudstyvens ophold i Kriminalforsorgens institutioner.«

Det er det, vi andre kalder fængsler. Det er så det, hr. Søren Søndergaard kalder, at politimesteren er naiv, men jeg har en opfattelse af, at

politimester Jørn Bro, som til daglig omgås politifolk, som skal ud og fange alle de tyve, der laver alt det her, ved noget mere om livets realitet end hr. Søren Søndergaard, som tilbringer alt for mange af sine timer bag Christiansborgs tykke mure. Jeg vil opfordre hr. Søren Søndergaard til at komme ud i virkeligheden.

Det var jo også interessant, at der var tre politibetjente på denne talerstol, som alle sammen mere eller mindre og gennem en lang årrække har levet ude i det her miljø, har skullet være med til at gå ud og opklare indbrudskriminaliteten, til at hjælpe ofrene, til at fange gerningsmændene. Alle tre støtter forslaget. Men hr. Søren Søndergaard og justitsministeren og andre teoretikere siger: Det hjælper ikke. Jo, selvfølgelig hjælper det.

Indbrudskriminalitet i et privat hjem er selvfølgelig langt alvorligere end eksempelvis butikstyveri eller andet simpelt tyveri. Det er det jo også ved det, at bryder man ind i et privat hjem, overtræder man jo flere andre paragraffer i straffeloven. Lad mig bare nævne § 264, nemlig det at bryde ind gennem vinduet, smadre døren eller gå ned gennem skorstenen, eller hvad man ellers gør; det er én overtrædelse, men det straffes man ikke for.

Endvidere laver de fleste af dem, der begår indbrudstyveri, også noget hærværk i forbindelse med, at de er derinde, ud over det, de stjæler. Det er også selvstændigt strafbart ifølge straffelovens § 276. Det tager man heller ikke hensyn til.

Derfor er der altså mange gode grunde ud over den, som næsten alle ordførere har fremhævet, uanset om de var for eller imod, nemlig den utrolig vanskelige situation, man sætter ofret eller familien i i det hjem: at der har været nogle andre mennesker og gennemrodet deres sager, angsten for at han eller hun – indbrudstyven – kommer igen, og det, at uanset at man kan få en erstatning ved sit forsikringsselskab, kan man aldrig få erstattet det, man fik at sine børn eller børnebørn, det man har gemt og opbevaret gennem et helt liv, det er væk. Og derfor et det grotesk, at det skal op på snesevis af indbrud, før tyven endelig får en straf.

I øjeblikket er det mindre end 10 pct., der opklares. Det vil altså sige, at 90 pct. af alle indbrud bliver aldrig opklaret.

Der bliver begået et indbrud i Danmark hvert 12. minut døgnet rundt. Og det vil sige, at bare mens vi har debatteret den her sag, siden vi startede klokken 10 minutter i 12, er der altså begået

12 nye indbrud. Og hvad vil flertallet af Folketinget? De siger, at de har mange andre gode ideer, men har vi set nogen af dem på bordet? Nej, det har vi ikke.

Lad mig så kommentere direkte, hvorfor det her selvfølgelig hjælper.

Først til justitsministeren. Ministeren siger, at der gøres en kæmpeindsats. Jamen det gør politiet da med de ressourcer, de har. Men hvad med at give dem de midler, der kunne hjælpe dem i deres indsats, bl.a. muligheden for varetægtsfængsling? Når tyven tages på fersk gerning, og han står derude med B&O-anlægget, hvorfor skulle man så ikke have mulighed for, når der er mistanke om, at det også er ham, der har været rundt i de andre villaer, at have ham 1 uge, få opklaret det hele, få ham stillet for dommeren og så få givet ham straffen i stedet for som nu, at han kan være på fri fod 3 eller 4 måneder og begå nye sneसेvis af indbrud, før man endelig får ham dømt.

Så læser justitsministeren § 762 med de tre stykker om varetægtsfængsling op. Tak for det, men det kan vi også godt selv læse. Ministeren siger, at der ikke er noget problem med at få varetægtsfængslet. Det er mærkeligt, at når man er ude på forskellige politistationer rundt i landet og snakker med kriminalfolk og andre, så siger de, at de godt ville have den her mulighed. De siger ikke, at de ikke i nogen tilfælde kan få varetægtsfængslet indbrudstyven, hvis et af de tre stykker bliver opfyldt, specielt stk. 3, men i masuren af tilfælde kan de ikke. Her skaber vi en hjemmel, der som sagt også blev anbefalet af en ekspertgruppe i 1970'erne, for øvrigt under en socialdemokratisk justitsminister, jeg tror, det var Ole Espersen på det tidspunkt.

Så siger Socialdemokratiets ordfører, hr. Henrik Sass, at han ser med stor uro på de mange indbrud, og det er jo også fint. Men gøre noget, det vil han ikke. Han siger, at det ikke vil hjælpe noget med længere straffe, for så kommer de jo ind i fængslerne, og så bliver de endnu mere narkomaner.

Jamen hvem er skyld i det? Ja, det er hr. Henrik Sass Larsen, han har et lille medansvar. Justitsministeren har et langt større. Hvem er det, der er årsag til, at de danske fængsler flyder med narko, så der kommer flere narkomaner ud af danske lukkede fængsler, end der kommer ind?

Det er jo regeringen og justitsministeren, som gang på gang har afvist at gøre noget effektivt, således at man kan sikre sig, at det store flertal

af dem, der kommer ind i fængslerne, ikke får noget narko, mens de er derinde, at der ikke er noget heroin, at der ikke er noget LSD og andet.

Og så kan jeg garantere, at hvis man er inde et halvt år, og man ikke har mulighed for at tage narko, så er der en hel del, der bliver afvænnet. Det er godt nok det, der hedder en kold tyrker, og det er ubehageligt, men det er til gavn for dem selv og for samfundet.

Men i øjeblikket flyder fængslerne med narkotika, og det har Retsudvalget jo set adskillige gange, også med den tidligere justitsminister i spidsen oppe i Vridsløselille, hvor vi vadede hen over to indsatte, der på den blanke formiddag lå i en kæmpenarkorus, og det generede tilsyneladende hverken fængselsinspektøren eller den daværende justitsminister; det var Bjørn Westh.

Er der sket noget siden dengang? Nej. Hvem har haft ansvaret siden dengang? Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Så er der nogle, der siger, at De Konservative ikke ønsker at gøre noget ved forebyggelsen. Jamen vi har da tre gange, mens fru Elisabeth Arnold og fru Anne Baastrup har været her i Folketinget, fremsat forslag om en tidligere indsats over for helt unge helt ned til 11-12-års-alderen, hvis de er på vej ud i kriminalitet. Ikke ved at lave nogle skræddersyede sanktioner, som kan bruges ude i kommunerne for at få dem ud af kriminaliteten i stedet for dybere og dybere ind i den.

Hvem har afvist dem? Ja, kig omkring, og så har man svaret. Det har regeringen.

Så er der nogle, der siger, at længere straf ikke virker. Mig bekendt har regeringen på adskillige områder – miljøkriminalitet, økonomisk kriminalitet, sædelighedskriminalitet, børneporno – fremsat forslag om højere strafferamme. Hvorfor gør man det, når det ikke virker? Det er vel, fordi man mener, det har en effekt. Og lad mig så fortælle, at det har en stor effekt. Straf virker.

Lad mig bare fortælle, at der faktisk i dag er ca. 500 gange så mange indbrudstyve i Danmark, som der er bankrøvere. Og det er jo i virkeligheden mærkeligt, for det er jo meget lettere og behageligere at være bankrøver, end det er at være indbrudstyv. Tænk, indbrudstyven skal typisk arbejde om natten. Hver gang han endelig får stjålet noget, får han kun ca. 10 pct. i salgsværdi af det, han har stjålet. Han skal altså arbejde 3-4 uger med indbrud hver eneste aften i mange villaer, før han kan skrabe lige så mange

penge sammen, som bankrøveren i løbet af 5 minutter skaffer ved et enkelt røveri med en plasticvandtast.

Hvorfor er der så ikke mange flere bankrøvere? Det kan jeg da godt fortælle. Bankrøveren får 3 år med det samme, og indbrudstyven får ikke noget som helst for det første indbrud, ikke noget for det andet, ikke noget for det tredje og ikke noget for det fjerde. Derfor er der flere indbrudstyve. Så straf virker. Det kan man jo se i dagligdagen.

Så spørger fru Anne Baastrup: Hvorfor ikke ramme hæleren? Der vil jeg godt sige, at Det Konservative Folkeparti selvfølgelig krystalklart mener, at hvis man skal sætte strafferammen op for indbrudstyveri fra 1½ år til 4 år, skal straffen for hæleri inden for den samme paragraf selvfølgelig også sættes op til 4 år. Det er da helt klart. Det har vi også foreslået tidligere. De to ting skal følges ad.

Forebyggelse siger fru Anne Baastrup. Må jeg så gøre opmærksom på, at det sted i det danske samfund, hvor vi har flest kriminelle samlet på det mindste areal, hvor det flyder med stoffer, hvor det flyder med narkohandlere, hvor det flyder med hælere, er Christiania, 1 km fra Folketinget. Og hvem har været det parti, der mest intensivt af alle, endnu mere intensivt end Socialdemokratiet, forsvarer Christiania med hud og hår; al kriminaliteten, hælervarerne, salget af hash og heroin osv.? Det er da SF med fru Anne Baastrup i spidsen. Så hvad med at gøre noget ved det.

Jo, hvis der var vilje i det her Folketing, kunne der godt gøres noget ved det. Hvis man lyttede til de mennesker, som har forstand på det, som politimester Jørn Bro, kunne vi nedsætte kriminaliteten. Jeg håber, man kommer til fornuft.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det var dog det værste, jeg har hørt længe.

Til hr. Helge Adam Møller: Man kan godt lade sig rive med, og det gjorde hr. Helge Adam Møller også af sin egen talestrøm. Pludselig var det ikke hr. Helge Adam Møller, der styrede talen, men talen, der styrede hr. Helge Adam Møller.

Jeg skal ikke lade mig provokere, men blot erindre hr. Helge Adam Møller om, at det var konservative justitsministre, der sad i 10½ år, godt nok med skiftende personer, men konservative justitsministre, der sad i 10½ år i Danmark op gennem 1980'erne og starten af 1990'erne.

Hr. Helge Adam Møller ved, at jeg også selv var medlem af Retsudvalget i den periode, og også før jeg selv blev justitsminister, kom jeg ganske meget i de danske fængsler som medlem af Retsudvalget. Tror hr. Helge Adam Møller, at hr. Helge Adam Møller uden for dette hus kan bilde nogen ind, at der var mindre narko i fængslerne i 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne, end der er i dag? Tror hr. Helge Adam Møller virkelig selv det, selv om det var et malerisk billede af dengang, hr. Helge Adam Møller var på besøg i Vridsløselille? Igen og igen har vi hørt om det her i salen, og jeg har efterforsket det, og jeg vil ikke bruge tid på at forklare, at hr. Helge Adam Møller også bruger de her virkelighedsopfattelser på en helt speciel måde her i Folketinget.

Men er virkeligheden ikke den, at der i 1980'erne overhovedet ikke foregik nogen narkobehandling i de danske fængsler? Er realiteten i det hele ikke, at når det i dag ser noget bedre ud i de danske fængsler, end det gjorde under konservativ ledelse, skyldes det, at den nuværende regering med støtte fra Folketingets parti er har sat behandlingsafdelinger i gang, bl.a. i Vridsløselille Statsfængsel, hvor vi sammen med en privat behandlingsinstitution, Kongens Ø, har to hele fængselsafsnit, hvor vi har narkobehandling efter Minnesotamodellen, at vi har afdelinger i arresthuse, i åbne fængsler, kontraktafdelinger, hvor fangerne underskriver kontrakter på, at de holder sig narkofri, sådan at man også kan tage urinprøve på dem, der gør, at de skal holde sig narkofri? Vi har narkofri afdelinger, hvor man kan afsone i et narkofrit miljø, når man kommer ind i fængslet.

Ved hr. Helge Adam Møller – jeg tror, hr. Helge Adam Møller ved det – hvilket regime vi har i de danske fængsler for at holde fangerne fri af narkotika? At de bliver visiteret ved indgangen til fængslet? At de bliver visiteret, hvis de har været ude til tandlæge- eller lægebehandling, når de kommer tilbage? At vi har mulighed for at holde fangerne ganske lang tid i observationscelle, hvis man mener, at de har narko på sig i det, man så smukt kalder de menneskelige hulrum? At man tilbyder dem at blive lægeundersøgt, hvis man har et konkret mistankegrundlag?

Tror hr. Helge Adam Møller, at han med sin talestrøm kan bilde noget som helst menneske ind, at forholdene i dag er dårligere, end de var dengang, der ingen narkobehandling var i de danske fængsler?

Når jeg ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag, er det bestemt ikke på grund af den her del af hr. Helge Adam Møllers tale. Det skyldes, at de dele, der er konkrete i beslutningsforslaget, jo allerede er gældende ret i dag. Der er varetægtsfængslingsbestemmelser for indbrudskriminalitet. Der er strafferammer på helt op til 4 års fængsel for gentagelse af indbrudskriminalitet.

Så er det her beslutningsforslag ikke kun fremsat med ét formål, nemlig at give indtryk af, at hr. Helge Adam Møller er mere konsekvent?

Men det er kun på ét felt. Det er med hensyn til retorikken, når det drejer sig om at bruge straf. Det er jo ikke i konkret handling. Det er jo ikke i forhold til de kriminalpræventive indsatser. Det er jo ikke i forhold til kampen mod hæleri. Det er jo ikke i forhold til at få løst nogle af de sociale, samfundsmæssige problemer som f.eks. narkotikaproblemet, i forhold til at holde folk fri af kriminalitet.

Det er kun ét felt. Der er hr. Helge Adam Møller til gengæld også konsekvent, og det er med hver eneste gang, der er en strafferetlig debat i Danmark, så bare at sige, at vi skal skrue op for straffen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstod på hr. Helge Adam Møller, at han længtes tilbage – og det er måske ikke unaturligt for en konservativ ordfører – til sin ungdom dér for 400 år siden, hvor tyveri blev straffet med at komme op at sidde på hesten eller eventuelt med henrettelse. Det var de gode tider.

Der er bare én ting, hr. Helge Adam Møller glemte at fortælle, og det var: Var der mindre tyveri dengang? For hvad skulle det ellers bruges til? Hjalp det noget? Bidrog det til at forbedre samfundet? Gjorde det, at folk var mere trygge? Havde folk det bedre? Opførte folk sig bedre over for hinanden? Var det bedre dengang i hr. Helge Adam Møllers ungdom for 400 år siden, hvor man straffede tyveri med henrettelse? Kan vi ikke få et klart svar? For ellers er det jo bare ordfloam.

Selvfølgelig hjælper det med højere straf for tyveri, siger hr. Helge Adam Møller. Hvorfor selvfølgelig? Hvad er dokumentationen? Der er nogle folk, der siger det, men der er jo ikke nogen dokumentation. Det er en påstand. Vi har en anden påstand. Vi kan diskutere det.

Fængslerne flyder med narko, siger hr. Helge Adam Møller, så dér må vi have sat nogle flere

ind. Det er en central opgave for Det Konservative Folkeparti at få sat nogle flere folk ind i de fængsler, der efter Det Konservative Folkepartis opfattelse flyder med narko. Jamen jeg forstår simpelt hen ikke sammenhængen.

Så er man meget utilfreds med, at domstolene ikke benytter den ret, de har til at varetægtsfængsle folk. Så vil man gøre strafferammerne højere.

Jeg har forstået, at der er en del folketingsmedlemmer, som ikke alene hellere ville have været politifolk, men som også hellere ville have været dommere. Men det nytter jo ikke noget, hvis man ellers ønsker at bevare domstolenes uafhængighed, at man vil anfægte domstolenes ret til at dømme efter deres egen overbevisning på baggrund af det lovgrundlag, der ligger. Og det lovgrundlag, der ligger, giver jo mulighed for at varetægtsfængsle, hvis man mener, at der er problemer ved ikke at gøre det i forhold til sagens opklaring.

Og så til spørgsmålet om bankrøveri: Grunden til, at der er færre bankrøverier, siger hr. Helge Adam Møller, end der er indbrud, er jo simpelt hen, fordi straffen for bankrøveri er lænere. Lad os nu et øjeblik forestille os, at vi foran alle villaer i kongeriget Danmark placerer et kamera, at vi derudover installerer en person i villaen, der, når der kommer en indbrudstyv, kan trykke på en knap, så politiet bliver tilkaldt og er der inden for få minutter, og at vi derudover kan sikre, at der bliver sat blækpatroner i alle genstande, der bliver taget fra hjemmet, som eksploderer på et givet tidspunkt, så vil jeg også tro, ganske uanset at vi ikke forlænger straffen, at det drastisk vil nedsætte antallet af indbrud, selvfølgelig vil det det.

Og det er bare for at sige, at der jo kan være andre årsager end lige straffen til, at der er færre bankrøverier, end der er indbrud. Men jeg er godt klar over, at Det Konservative Folkeparti ikke kan forestille sig, at andet end straf hjælper, og det er sådan set det, der er hovedproblemet i denne her diskussion.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Når jeg nævnte eksemplet for 400 år siden – og jeg kunne jo godt have gennemgået det hele vejen op til i dag med 50 års mellemrum – er det, fordi i de 400 år er strafudmålingen for tyveri kun gået én vej. Og jeg fremhævede netop, at jeg selvfølgelig ikke ønskede, at det skulle være

som for 400 år siden, men jeg ønskede heller ikke, at det skal være som i dag.

Der sker jo tit det i en udvikling, hvad enten det er tyveri, børneopdragelse eller noget helt andet, at udviklingen bevæger sig fra den ene grøft, og så er man en kort overgang lige oppe midt på landevejen, og så ryger man over i den modsatte grøft, og så korrigerer man igen. Det, jeg vil hævde, og sammen med mig mange eksperter og i hvert fald mange praktikere, inklusive politimester Jørn Bro fra Glostrup, er, at nu er vi gået fra den ene grøft og er landet i den anden grøft.

Dér kan der være grund til at komme tilbage og se på, om der er nogle forholdsvis simple instrumenter, som eksempelvis fortæller tyveknaegten, at han ikke bare kan slippe de første 20, 30 eller 40 gange med en løftet pegefinger eller en betinget dom, men at han skal være klar over, at han risikerer, første gang han laver et alvorligt indbrud i et privat hjem og generer menneskene dér og stjæler deres indbo, at ryge 30 dage i fængsel. Det gør han ikke i dag, og det gør han heller ikke anden gang.

Det er jeg ret overbevist om vil afholde nogle af dem fra at gøre det, og det, der først og fremmest er det vigtigste ved enhver form for straf, er jo at sende et signal, der får så mange som muligt til at ophøre med kriminaliteten. Jeg tror altså, at med den dér efter min mening øllebrødsbarmhjertighed, hvor man siger, at de skal have chance efter chance efter chance, gør man mange af de kriminelle en bjørnetjeneste. Man kunne få dem ud af kriminaliteten, ved at der var en lidt hurtigere og mere konsekvent sanktion i begyndelsen, så endte det ikke med, at de skulle sidde derinde resten af deres liv, fordi de så er blevet så forhærdede eller er blevet narkomaner. Det er derfor, hele den konservative filosofi går ud på at få det stoppet så tidligt som overhovedet muligt, hvad enten det er tyveknaegte, voldsmand eller andre.

Til justitsministeren vil jeg godt sige: Det er rigtig, at vi havde en konservativ regering i 10 år og et par måneder, men vi havde ikke på noget tidspunkt i de 10 år et retspolitisk flertal – regeringen havde for øvrigt på intet tidspunkt flertal på noget som helst område. Men jeg vil godt række en udstrakt hånd frem til justitsministeren og sige: Jeg har ikke fantasi til at forestille mig noget forslag eller cirkulære eller andet, som justitsministeren vil lægge frem i Folketinget, vedrørende at gøre bekæmpelsen af narkotika i danske institutioner bedre eller mere ef-

ektiv, både behandlingsindsatsen, kontrolindsatsen og andet, som vi i Det Konservative Folkeparti, så længe jeg er retsordfører, ikke vil støtte.

Kom med forslagene. Vi har jo også støttet alle dem, der har været. Vi vil godt gå længere, vi vil godt have, at den visitation bliver endnu kraftigere, for vi ved jo, at uanset hvad der er gjort, flyder fængslerne desværre stadig væk med narko.

Vi vil godt uddanne flere hunde, som en gang hver dag eller en gang hver anden dag kan gå igennem de lukkede fængsler og opsnuse og afsløre den narkotika, der er der. Det koster nogle penge, men vi er klar. Kom med et forslag, kom med 10 forslag, vi støtter dem hvert og et.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 56:
Forslag til folketingsbeslutning om en øget indsats mod voldskriminalitet.
Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 29/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):
Efter dette beslutningsforslag fra Det Konservative Folkeparti opfordres regeringen til at fremsætte forslag til ændring af straffelovens § 244, så bestemmelsen kun omfatter relativt simpel vold, og tilsvarende en ændring af § 245, så den bestemmelse opfanger flere voldshandlinger af grovere karakter. Forslagsstillerne ønsker desuden en forhøjelse af strafferammerne i straffelovens § 245 og § 246 til henholdsvis 5 år og 10 år